

Archidiecezjalny Program Duszpasterski

ROK C

**ADWENT, BOŻE NARODZENIE
I OKRES ZWYKŁY**

Propozycje szczegółowe

Poznań 2009/2010

MARTYRIA

Świadectwo o Słowie

Bóg – Człowiekiem; człowiek – Bogiem

Bóg w Jezusie Chrystusie stał się człowiekiem, aby człowiek mógł stać się dzieckiem Bożym. Ta perspektywa każe nam spoglądać w wierze, już na początku roku liturgicznego w Adwencie, ku Świętom Paschalnym. Jezus staje się Człowiekiem, by przez zbawczą ofiarę krzyża ratować niewolników uwikłanych w grzech, by uczynić z nich dziedziców nieba, dzieci Boże. Już teraz, w Adwencie i w okresie Narodzenia Pańskiego warto ukazywać tę perspektywę planu zabawienia.

Nasz Jezus

Odkrywanie prawdy, że Jezus Chrystus jest wcieloną Miłością Boga, prowadzi w konsekwencji do poznania w wierze tego wszystkiego, co Ojciec przez Jezusa, w mocy Ducha Świętego uczynił i ciągle czyni dla konkretnego człowieka, dla mnie. Przyjęcie i zrozumienie tej tajemnicy jest możliwe dzięki temu, że Bóg pierwszy wyszedł do nas. To On objawia się jako Miłość. Sami nie bylibyśmy w stanie odkryć tej prawdy. To Jego dar, jego łaska. Trzeba ją przyjąć, zachwycić się nią i odpowiedzieć naszą miłością.

Rok kapłański

Hasłem trwającego roku kapłaństwa są słowa: Wierność Chrystusa – wierność kapłana. Celem tego okresu jest szczególna praca nad sumieniem kapłanów, troska o kapłańską wspólnotę, stałą formację w duchu rad ewangelicznych oraz rozbudzenie ducha ewangelizacyjnego. Zachęcajmy wiernych do modlitwy za kapłanów i o powołania do służby w Kościele, zwłaszcza do modlitwy adoracyjnej przed Najświętszym Sakramentem. Pamiętajmy także o kapłanach, którzy kiedyś pracowali w naszej parafii czy też z niej pochodzą. Inicjujmy w naszych wspólnotach Towarzystwo Przyjaciół Arcybiskupiego Seminarium Duchownego (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008, T. I Dokumenty: 72*).

Katecheza dorosłych

W ramach realizacji Archidiecezjalnego Programu Duszpasterskiego zapraszamy do podjęcia w parafiach systematycznej katechezy dorosłych. Pre-

zentowany projekt opiera się na wyznaniu wiary Kościoła, rozpatrywanego jednak każdorazowo w kontekście tematu bieżącego roku duszpasterskiego. W ten sposób unikamy tworzenia statycznego i teoretycznego „katechizmu” dla dorosłych, a zyskujemy materiał, który jest żywy, ściśle związany z życiem Kościoła i zdolny odpowiadać na aktualne pytania ludzi wierzących.

Na początek proponujemy trzy scenariusze katechez przeznaczone na czas Adwentu i Bożego Narodzenia. Mają one ukazać miłości Boga jako wydarzenie, które stanowi fundament naszego życia i zbawienia oraz podstawę naszej wiary. Prawda o wcieleniu Syna Bożego prowadzi chrześcijanina do odkrycia swej godności i wypływających z niej zobowiązań.

Katechezy są adresowane do osób zaangażowanych w życie parafii (członkowie Rad Duszpasterskich i Ekonomicznych, nadzwyczajni szafarze, katecheci) oraz do wszystkich parafian, pragnących pogłębić i ożywić własną wiarę. Warto je również wykorzystać jako materiał formacyjny w ruchach i stowarzyszeniach działających w parafii.

Spotkania mogą prowadzić zarówno duszpasterze, jak i przygotowani katecheci bądź animatorzy. To dla nich właśnie – dla prowadzących katechezę – są przeznaczone niniejsze materiały. Zawierają one propozycje tekstów, które należy samodzielnie skomentować i wyjaśnić. W scenariuszach świadomie nie podano wzorów gotowych komentarzy, a jedynie pytania do dyskusji i refleksji. Katechezy te bowiem z założenia mają opierać się na dialogu wszystkich uczestników, a trudno jest przewidzieć w jakim kierunku rozwinię się rozmowa w czasie spotkania.

Szkoła Formacji Duchowej

Jedną z odpowiedzi na pragnienie rozwoju życia duchowego osób dorosłych jest w naszej archidiecezji – Szkoła Formacji Duchowej, która rozpoczęła drugi rok swojej działalności. Doświadczenia ubiegłego roku wskazują na znaczne zainteresowanie taką formą spotkań. Przekażmy wiernym w parafiach informację na ten temat oraz zachęcajmy do udziału w niej osoby, o których wiemy, że takiej propozycji poszukują czy potrzebują.

Duchowość biblijna

Stowarzyszenie Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II kontynuuje swoją działalność w naszej Archidiecezji, podejmując wysiłek kształtowania w wiernych duchowości biblijnej. Czasopisma: Krąg Biblijny oraz Przegląd Biblijny, które włączamy do Archidiecezjalnego Programu Duszpasterskiego, nich w naszych parafiach służą pomocą w prowadzeniu grup biblijnych

oraz w przeprowadzeniu niedzieli czy tygodnia biblijnego (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008, T. I Dokumenty: 149*).

Roczna Szkoła Ewangelizacji

Trzeci rok działalności rozpoczęła Roczna Szkoła Ewangelizacji. Tym razem formacja prowadzona będzie w trzech miejscach Archidiecezji. Służy to ułatwieniu dotarcia na spotkania wiernych z różnych części naszej Archidiecezji. Ciągle jeszcze niewiele parafii wydelegowało swoich przedstawicieli do RSE. Rozważmy tę sprawę w gronie Rady Duszpasterskiej, by za rok mieć własnych kandydatów do takiej formacji (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008, T. I Dokumenty: 534-553*).

Niepokalana

W Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP wskazujemy na Maryję, która wolna od grzechu jest dla nas wzorem człowieka najpiękniej świadczącego swoim życiem o Miłości. To dzięki Jej „fiat”, Miłość wcielona wśród nas zamieszkała. Ukazujemy Niepokalaną jako wzór zaufania i wierności Bożym planom oraz Orędowniczkę na drodze naszego stawania się świadkami Miłości. Tego dnia procesja na Ostrowie Tumskim gromadzi wspólnoty maryjne. To kilkuletnie już poznańskie doświadczenie warto przenieść do parafii, gdzie są figury Niepokalanej.

Europejskie Spotkanie Młodych (ESM)

Adwent, to czas bezpośrednich przygotowań do Spotkania. Wykorzystajmy szansę, jaką stwarza zaangażowanie młodych i dorosłych parafian w organizację pobytu gości z Europy w naszej wspólnocie. Jeśli powstanie grupa odpowiedzialna za organizację spotkania w parafii, to istnieje większa szansa na rozwój duszpasterstwa młodzieży także wówczas, gdy goście wrócą do swoich domów. Zróbmy wszystko, by otoczyć tę grupę szczególną troską duszpasterską, dając jej odpowiednią formację i zapraszając do współpracy (np. w prowadzeniu małych grup katechezy przed bierzmowaniem, animowaniu liturgii...). Zatrószmy się również o to, by młodzież z naszych parafii wzięła udział w ESM. Zachęcajmy parafian do otwarcia swoich domów dla młodych pielgrzymów.

Odwiedziny kolędowe

Do *Ogólnopolskiego Programu Duszpasterskiego* dołączona jest karta z medytacją nawiązującą do tematu: *Bądźmy świadkami Miłości*. Obraz wraz

z nawiązującym do jego treści rozważaniem może stać się dla wiernych inspiracją do refleksji nad własnym życiem. Kartę można wykorzystać nie tylko podczas kolędy, lecz także w czasie katechezy czy rekolekcji. Podobnie jak przed rokiem, odkrywajmy „trudne sytuacje” w parafii. Twórzmy rejestr trudnych spraw, by później zająć się nimi wraz z członkami Parafialnej Rady Duszpasterskiej. W obecnym roku duszpasterskim zwróćmy uwagę na osoby, które swoim życiem, opartym na zaufaniu Bogu, świadczą o tym, że On jest w ich życiu na pierwszym miejscu. Szukajmy osób, które zechciałyby włączyć się aktywnie w życie parafii (w Krąg Biblijny, Caritas, grupę modlitewną, zespół liturgiczny dorosłych, w prowadzenie grup katechetycznych przed bierzmowaniem...). Takim osobom możemy zaproponować formację w ramach Rocznej Szkoły Ewangelizacji. Niech podczas kolędy towarzyszy nam ewangelizacyjny zapach.

Świąteczni goście

Wielu naszych rodaków przyjeżdża na Narodzenie Pańskie do rodzinnych domów. Powitajmy ich w naszych parafiach. Módlmy się za nich, za ich dzieci, często pozostawione w Polsce (tzw. eurosieroty). Informujmy osoby zainteresowane o modlitewnikach (www.biblos.pl) przygotowanych dla Polaków na emigracji (dwujęzyczne: angielsko-polskie, niemiecko-polskie i francusko-polskie), z informacją o duszpasterstwach polonijnych i Mszach św. celebrowanych po polsku (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008, T. I Dokumenty: 426*).

Dzień Życia Konsekrowanego

W święto Ofiarowania Pańskiego przeżyjemy Dzień Życia Konsekrowanego. Otoczmy naszą modlitwą osoby konsekrowane, zwłaszcza żyjące i pracujące w parafii lub z niej pochodzące. Prośmy też o powołania z naszej parafii do takiej formy życia poświęconego Bogu.

Objawienie Pańskie

W uroczystość Trzech Króli przypominajmy wiernym o odpowiedzialności za misyjną działalność Kościoła. Wiara umacnia się, gdy ją przekazujemy. W niewielu parafiach naszej Archidiecezji istnieją grupy kolędników misyjnych. Dzieci (w towarzystwie osoby dorosłej) niosą parafianom życzenia i Boże błogosławieństwo, zbierając równocześnie ofiary na potrzeby misji. To zaangażowanie dzieci na rzecz misji, może zaowocować powstaniem grupy misyjnej w parafii, a w przyszłości, gotowością dzielenia się wiarą

w dorosłym życiu. Takie działanie może pomagać osobom niezaangażowanym w odkrywaniu powołania misyjnego. Przy organizowaniu kolędników misyjnych można zasięgnąć rady sióstr Klawerianek (Archidiecezjalne Centrum Misyjne w Poznaniu, ul. Dmowskiego 130 (tel. 061-869-95-38).

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH:

Spotkania opłatkowe

Spotkania opłatkowe w parafii niech będą okazją integrowania różnych grup. Drogą ku temu jest wspólne organizowanie opłatka. Podziękujemy wiernym za zaangażowanie w parafii.

Przygotowanie kolędy

Poprzedzajmy kolędę rozmową z Radą Duszpasterską, by wspólnie zastanowić się, jakie sprawy poruszyć z parafianami w tym roku. Bądźmy wrażliwi na różne formy ubóstwa. W dniach trwania Europejskiego Spotkania Młodych (28.12.2009 – 2.1.2010) nie planujemy kolędy.

Ewangelizacja wizualna

Ogólnopolski Program Duszpasterski – Bądźmy świadkami Miłości zachęca do wykorzystania na terenie naszych parafii plakatów ewangelizacyjnych, które mogą zachęcać do refleksji nad życiem wiary (patrz: s. 294-298). Adres kontaktowy: Ewangelizacja Wizualna, Fundacja im. Św. Franciszka z Asyżu, 31-044 Kraków, ul. Grodzka 54, tel. (012) 428-31-70, fax (012) 428-32-41, www.ewangelizacja.org.pl, biuro@ewangelizacja.org.pl

LITURGIA

Słowo i sakrament

Rodzinna modlitwa

Wielu ludzi daje się ponieść przedświątecznej gorączce handlowej. Tymczasem duch liturgii wzywa do zatrzymania się i modlitwy. Jeśli rodzina ma być Kościołem domowym, to nie może zabraknąć w niej modlitwy. Zachęcajmy wiernych do rodzinnej modlitwy w Adwencie. Wskazujmy na Rytuał rodzinny, na modlitewniki, które zawierają wiele modlitw i celebracji w rodzinie. Zachęcajmy także do śpiewu kolęd w okresie Narodzenia Pańskiego. Organizujmy spotkania kolędowe przy żłóbku.

Roraty

Msze św. roratnie (także, te celebrowane rano) gromadzą dużą liczbę dzieci w naszych parafiach. Zapraszamy do czynnego udziału w liturgii ich rodziców, zwłaszcza do pełnienia funkcji lektora i psalmisty. Jeśli wszystkie Msze św. roratnie odbywają się z licznym udziałem dzieci, to zwróćmy się w homilii także do dorosłych. Gromadźmy również młodzież. W niektórych parafiach udaje się sobotnia poranna Msza roratnia z młodzieżą, a po niej wspólne śniadanie.

Słowo Boże na każdy dzień

W Adwencie, podczas rorat, głosi się homilie. Czyńmy to także w okresie Narodzenia Pańskiego. Zachęcajmy wiernych, by w rodzinach czytali Pismo Święte. Osobom uczestniczącym w codziennej Mszy świętej proponujemy Słowo na każdy dzień – komentarze do czytań przygotowywane przez Szkołę Nowej Ewangelizacji.

Procesje maryjne

W dniu 8 grudnia odbędzie się w Poznaniu, po raz kolejny, procesja maryjna ze Śródki do figury Niepokalanej na Ostrowie Tumskim. Może warto tam, gdzie w parafiach są figury Matki Bożej, pomyśleć o wprowadzeniu procesji.

Modlitwa adoracyjna za kapłanów

W roku kapłańskim ożywiamy w naszych parafiach modlitwę przed Najświętszym Sakramentem w intencji kapłanów. Wykorzystujemy w parafiach publikacje wydane z okazji Roku kapłańskiego: Kwadrans przed Najświętszym Sakramentem, a także Adoracja Eucharystyczna w intencji uświęcenia kapłanów oraz duchowe macierzyństwo.

Sakramenty

Miłość Boga do człowieka objawia się w sposób szczególny w sakramentach. Zachęcajmy wiernych do gorliwszego życia sakramentalnego w czasie Adwentu i w okresie Narodzenia Pańskiego. Szczególnie zapraszamy do korzystania z sakramentu pokuty, by z czystym sercem świętować w liturgii wielkie tajemnice naszej wiary (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008, T. I Dokumenty: 611-619*).

Domowa wigilia

Przypominajmy wiernym o liturgii domowej w wigilijny wieczór, w której jest miejsce na odczytanie Słowa Bożego i wspólną modlitwę, pojednanie przy łamaniu się opłatkiem. Wykorzystajmy broszurkę przygotowaną przez „Przewodnik Katolicki”.

Niedziela Świętej Rodziny

W naszych rodzinach mamy naśladować cnoty Świętej Rodziny z Nazaretu. W tę niedzielę w niektórych parafiach świętuje się jubileusze małżeńskie. Zaprośmy rodziny do przygotowania oprawy liturgicznej Eucharystii. Udzielajmy rodzinom błogosławieństwa (np. przez nałożenie rąk). Przygotujmy mały upominek (np. obrazek Świętej Rodziny). Jeśli są ku temu warunki, warto przygotować mały kiermasz z książkami o tematyce rodzinnej. Wykorzystajmy propozycje zawarte w *Ogólnopolskim Programie Duszpasterskim* (patrz: s. 229-245).

Chrzest Pański

Niedziela Chrztu Pańskiego wskazuje początek publicznej działalności Jezusa. To dzień, w którym wspominamy nasz własny chrzest. Mocą łaski tego sakramentu mamy świadczyć o Miłości, trwając w jedności z Chrystusem Kapłanem, Prorokiem i Królem na życie wieczne. Odnówmy przymierze chrzcielne tego dnia przez aspersionę podczas Mszy św. oraz przez osobiste podejście do chrzcielnicy, która winna być tej niedzieli otwarta i przyozdobiona kwiatami.

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH:

Komentarze do niedzielnej Liturgii Słowa

Program Duszpasterski proponuje komentarze do niedzielnych czytań biblijnych. Tradycyjnie teksty opracowuje redakcja miesięcznika ruchu Światło-Życie „Wieczernik”.

Propozycje śpiewów

Także tego roku otrzymamy propozycje tematycznych śpiewów na niedzielne Msze św.

Adwentowa modlitwa rodzinna

Dobłą okazją do rodzinnej modlitwy w dniach oczekiwania na Narodzenie Pańskie jest spotkanie wokół wieńca adwentowego. Umożliwiamy parafianom nabycie wieńca, jego uroczyste poświęcenie oraz wytłumaczymy symbolikę i sposób wykorzystania go na modlitwie. Zaproponujemy też intencje modlitwy, zwracając uwagę na ważne sprawy w naszych parafiach. Wieniec może pomóc wprowadzić praktykę wspólnej modlitwy w rodzinie tam, gdzie jej nie ma, gdzie jej zaniechano.

Świeca Caritas

Zachęcajmy do zapalania świecy Caritas przy wspólnych posiłkach w święta i inne dni nowego roku. Przypominajmy parafianom o potrzebie wspólnej modlitwy w rodzinach, której towarzyszyć może światło tej świecy.

Betlejemskie światło pokoju

Harczerze będą roznosić światło betlejemskie. Przyjmijmy ich zyczliwie. Niech świece Caritas zapłoną betlejemskim światłem.

DIAKONIA

Posługa wobec potrzebujących i wspólnoty

Odwiedziny chorych

Świąteczny upominek wraz z życzeniami od duszpasterzy i wspólnoty parafialnej może sprawić osobom chorym i samotnym wiele radości. Włączmy ludzi młodych (np. kandydatów do bierzmowania) do pomocy w przygotowaniu i zanoszeniu paczek do domów osób chorych i starszych.

Paczki dla ubogich dzieci

W wielu parafiach przygotowuje się już na początku Adwentu kartki z imionami i wiekiem dzieci, które parafia pragnie obdarować praktycznymi upominkami. Znając płeć i wiek dziecka, można przygotować konkretny prezent, który parafialny zespół Caritas przekaze przed świętami pod znany sobie adres. Dzieci, pochodzące z ubogich rodzin, pozostają dla ofiarodawców anonimowe. Karteczki z imionami i wiekiem dzieci wiszą niekiedy na adwentowych drzewkach ustawianych w kościołach lub wykładane są w koszykach we wskazanym wcześniej miejscu.

Szkolne Koła Caritas

W szkołach na terenie naszej Archidiecezji powstały już 54 szkolne Koła Caritas. Są one miejscem, gdzie młodzież i dzieci uczą się postawy solidarności wobec potrzebujących. Zachęcajmy katechetów do takiej aktywności na terenie szkoły. Przekonujmy dzieci i młodzież oraz ich rodziców, że warto dać swój czas, swoje zdolności i talenty na służbę potrzebującym.

Dzień Chorego

We wspomnienie Matki Bożej z Lourdes obchodzimy Światowy Dzień Chorego. Pamiętajmy w modlitwie o chorych parafianach. Zaprosimy do wspólnej modlitwy w świątyni tych chorych, którzy o tej porze roku mogą tam dotrzeć. Zatrószmy się, by chorzy parafianie odczuli, że jest to ich dzień (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008, T. I Dokumenty: 283*). Likwidujmy bariery architektoniczne, by umożliwić osobom niepełnosprawnym udział w liturgii.

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH:

Wigilijne dzieło pomocy dzieciom

Świece Caritas cieszą się ciągle dużym zainteresowaniem wiernych. Wskazujemy wyraźnie na cel tego dzieła, nawiązując do organizowanego przez Caritas wypożyczynku dla dzieci w okresie wakacji.

Solidarność sąsiedzka

Nawiązując do polskiej tradycji pustego miejsca przy wigilijnym stole, zachęcajmy wiernych do sąsiedzkiej gościnności i solidarności. Zapraszamy osoby samotne do naszych domów.

Podsumowanie kolędy

Jeśli jednym z owoców odwiedzin duszpasterskich będzie zebranie informacji o sprawach trudnych w parafii, to konieczne będzie wspólne zastanowienie się, jak zaradzić tym problemom. Zespół Caritas powinien otoczyć opieką te osoby, które potrzebują szczególnej pomocy.